

ΛΟΓΙΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

Υπάρχουν ρήματα στη γλώσσα μας που στον Αόριστο παρουσιάζουν κάποια ιδιομορφία, επειδή κλίνονται όπως τα αρχαία ελληνικά ρήματα.

Τα ρήματα αυτά είναι κατά κανόνα σύνθετα,

με α' συνθετικό πρόθεση (ανά, από, εκ, εν, επί, παρά, συν, κλπ.)

και β' συνθετικό αρχαιοελληνικά ρήματα όπως τα: **άγω** (= οδηγώ, φέρνω), **βαίνω** (= βαδίζω, πορεύομαι), **δεικνύω-δείκνυμι** (=δείχνω, φανερώνω), **λαμβάνω** (= παίρνω, πιάνω).

Λόγω της αρχαίας κλίσης τους, ο Αόριστος στην νέα ελληνική γλώσσα χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στο γ' πρόσωπο (ενικού και πληθυντικού).

Μερικά τέτοια ρήματα είναι τα παρακάτω:

► **συμβαίνω, αποβαίνω, παραβαίνω**, κλπ.

(*συν ή από ή παρά + βαίνω [αόριστος στα αρχαία ελληνικά: έβην]*)

Το γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται:

συνέβη - συνέβησαν, απέβη - απέβησαν, παρέβη - παρέβησαν, κλπ.

► **εισάγομαι, αποδεικνύομαι, συλλαμβάνομαι**, κλπ.

• εισάγομαι (*εις + άγομαι [παθητικός αόριστος στα αρχαία ελληνικά : ήχθη]*)

Στο γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται: **εισήχθη - εισήχθησαν**.

• αποδεικνύομαι (*από + δεικνύομαι [παθητικός αόριστος στα αρχαία ελληνικά : εδείχθη]*)

Στο γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται: **απεδείχθη - απεδείχθησαν**.

• συλλαμβάνομαι (*συν + λαμβάνομαι [παθητικός αόριστος στα αρχαία ελληνικά : ελήφθη]*)

Στο γ' πρόσωπο αορίστου γίνεται: **συνελήφθη - συνελήφθησαν**

Άλλα ρήματα που σχηματίζονται με λόγια κλίση είναι τα:

υφίσταμαι → **υπέστη - υπέστησαν**, επιτίθεμαι → **επετέθη - επετέθησαν**,

αφίεμαι → **αφέθη - αφέθησαν**, επιβάλλομαι → **επεβλήθη - επεβλήθησαν**,

αναβάλλομαι → **ανεβλήθη - ανεβλήθησαν**,

συντριβομαι → **συνετρίβη - συνετρίβησαν**,

καθίσταμαι → **κατέστη - κατέστησαν**

κλπ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

(*Από δελτίο ειδήσεων*)

Μικρό ιδιωτικό αεροπλάνο **συνετρίβη** σε χαράδρα της Πίνδου. Το δυστύχημα **συνέβη** χθες το απόγευμα. Στην περιοχή **μετέβησαν** αμέσως κλιμάκια των Ειδικών Δυνάμεων, όμως δεν **κατέστη** δυνατόν να κατέβουν στον τόπο της τραγωδίας λόγω του δύσβατου του εδάφους. Έτσι, μέχρι στιγμής, οι έρευνες για τον εντοπισμό των θυμάτων **απέβησαν** άκαρπες. Το βουνό **απεδείχθη** για άλλη μια φορά επικίνδυνο για τα μικρά αεροπλάνα.

Τάξη ΣΤ'

ΟΝΟΜΑ: _____

ΑΣΚΗΣΗ

Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων βάζοντας το κατάλληλο ρήμα από την παρένθεση στον σωστό τύπο του αορίστου:

(συντρίβομαι, καταλαμβάνομαι, μεταβαίνω, συμβαίνω, αντιλαμβάνομαι, επεμβαίνω, υφίσταμαι, προσάγομαι, απάγομαι, καθίσταμαι, εισάγομαι, παρεμβαίνω, αποβαίνω)

- Ο πύραυλος χτυπήθηκε από την Γη και στον αέρα.
- Το τροχαίο μοιραίο για τον οδηγό του αυτοκινήτου, που δεν έγκαιρα τον κίνδυνο.
- Έμαθα πως του κάτι άσχημο.
- Ο πατέρας από πανικό μόλις έμαθε πως τα μέλη της οικογένειάς του από κακοποιούς.
- Τα προϊόντα που από την διπλανή χώρα ήταν αλλοιωμένα.
- Από την μεγάλη συγκίνηση καρδιακή προσβολή.
- αδύνατον να τον μεταπείσω.
- Ο πρωθυπουργός στην Θεσσαλονίκη για τα εγκαίνια της Έκθεσης.
- Όταν τα παιδιά άρχισαν να μαλώνουν έντονα, οι μεγάλοι για να τα ηρεμήσουν.
- Η αστυνομία και διέλυσε βίαια τους διαδηλωτές, κάνοντας παράνομη χρήση χημικών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων βάζοντας το κατάλληλο ρήμα από την παρένθεση στον σωστό τύπο του αορίστου:

(συντρίβομαι, καταλαμβάνομαι, μεταβαίνω, συμβαίνει, αντιλαμβάνομαι, επεμβαίνω, υφίσταμαι, προσάγομαι, απάγομαι, καθίσταμαι, στέλνομαι, εισάγομαι, παρεμβαίνω, αποβαίνω)

- Ο πύραυλος χτυπήθηκε από την Γη και **συνετρίβη** στον αέρα.
- Το τροχαίο **απέβη** μοιραίο για τον οδηγό του αυτοκινήτου, που δεν **αντελήφθη** έγκαιρα τον κίνδυνο.
- Έμαθα πως του **συνέβη** κάτι άσχημο.
- Ο πατέρας **κατελήφθη** από πανικό μόλις έμαθε πως τα μέλη της οικογένειάς του **απήχθησαν** από κακοποιούς.
- Τα προϊόντα που **εισήχθησαν** από την διπλανή χώρα ήταν αλλοιωμένα.
- Από την μεγάλη συγκίνηση **υπέστη** καρδιακή προσβολή.
- **Κατέστη** αδύνατον να τον μεταπείσω.
- Ο πρωθυπουργός **μετέβη** στην Θεσσαλονίκη για τα εγκαίνια της Έκθεσης.
- Όταν τα παιδιά άρχισαν να μαλώνουν έντονα, **επενέβησαν** οι μεγάλοι για να τα ηρεμήσουν.
- Η αστυνομία **παρενέβη** και διέλυσε βίαια τους διαδηλωτές, κάνοντας παράνομη χρήση χημικών.